Tale af Formanden for Naalakkersuisut Jens-Frederik Nielsen, i Europa-Parlamentet

Strasbourg, 8. oktober 2025

Deres Excellence, formand Metsola og ærede medlemmer af Europa-Parlamentet.

Jeg er virkelig beæret over at være blevet inviteret til at tale til jer, medlemmerne af Europa-Parlamentet, her i dag.

Da I er de demokratiske stemmer for alle folk i Den Europæiske Union, ser jeg frem til at dele min vision for Grønlands plads i det udviklende partnerskab mellem EU og Grønland med Dem. Et partnerskab, der er af stor betydning for os.

2025 har været et begivenhedsrigt år, om ikke dramatisk, for Grønland. Verden er i forandring, og den forandrer sig hurtigt.

Grønland er ikke fremmed for forandringer. Vores folk, det grønlandske folk, Kalaallit, er et stolt folk, der har overlevet og trivedes under de barske forhold i Arktis i tusinder af år.

Vi har levet af landets og havets ressourcer, samtidig med at vi har respekteret naturen og ikke taget mere, end vi havde brug for. Vi har tilpasset vores levevis til klimaet og lært at genkende og reagere på forandringerne i vores miljø.

Mens vi har håndteret disse forandringer, er én ting forblevet konstant – erkendelsen af, at vi har brug for hinanden. Vi har brug

for hinanden for at håndtere forandringer, både udfordringer og muligheder.

Vi ville ikke have været i stand til at overleve, hvis ikke hvert medlem af vores samfund bidrog og udfyldte en specifik rolle. Grønland er bygget på samarbejde og ønsket om at samarbejde på baggrund af grundlæggende værdier som lighed og respekt for hinanden.

Dette er fortsat kernen i Grønland i dag. Også i vores relationer med verden uden for Grønland. Vi har brug for samarbejde og partnerskaber med ligesindede lande og institutioner, der deler vores værdier.

***

EU har været en stabil, pålidelig og vigtig partner for Grønland i mere end 40 år. Samarbejdet har udviklet sig fra primært at fokusere på fiskeri til nu også at omfatte uddannelse, råstoffer, energi, biodiversitet, forskning og klimaforandringer.

Vores forhold er gradvist vokset og udvidet sig gennem årene, og senest med åbningen af EU-kontoret i Grønland, som er et fantastisk redskab for samarbejde og kontakt.

EU har været en trofast ven og har stået ved vores side, når vi havde mest brug for det.

Jeg vil gerne rette en hjertelig tak til jer, EU, for jeres stærke støtte til Grønland i den udfordrende tid, vi gennemgår lige nu.

I har stået ved vores side som en ven og partner. Det vil vi aldrig glemme. Tak.

***

Når vi ser fremad, ønsker vi at fortsætte med at styrke og udvikle vores samarbejde og partnerskab med EU.

Verden ændrer sig hurtigt, og der opstår nye udfordringer. Jeg tror, at Grønland kan tilbyde løsninger til EU, og at EU kan tilbyde løsninger til Grønland. Det skaber nye muligheder for os begge på gensidigt fordelagtige vilkår.

Grønland har fulgt nøje med i Europa-Kommissionens nylige fremlæggelse af udkastet til EU's flerårige budget. Vi noterede os med stor begejstring fremlæggelsen af udkastet til budgettet for OLT-landende, herunder Grønland.

Vi var meget glade for at se de foreslåede fokusområder for samarbejdet med Grønland, nemlig uddannelse, kritiske mineraler, vedvarende energi, digitalisering og bæredygtig turisme.

Dette er alle vigtige områder, hvor der er et stort potentiale for at styrke og udvikle vores samarbejde yderligere. Områder, der kan være til gavn for både Grønland og EU.

Vi var også meget opmuntrede over at se, at der foreslås afsat 530 millioner euro til samarbejdet med Grønland.

Vi ved, at der venter lange forhandlinger, hvor også I som parlamentsmedlemmer vil komme til at spille en central rolle. Men det beløb, som Kommissionen foreslår, er lovende med hensyn til at udvikle vores samarbejde yderligere.

Dette kunne f.eks. omfatte investeringer i sektorerne for vedvarende energi og mineralressourcer, herunder infrastrukturinvesteringer i forskellige minedriftsprojekter.

***

Vores voksende mineralsektor er på vej til at blive en central aktør i sikringen af forsyningslinjerne for strategiske og kritiske råstoffer til EU og resten af verden. Grønland har 24 af de 34 kritiske mineraler, som EU har identificeret.

Udvikling af minedriftsprojekter er imidlertid kapitalintensivt. Hvis vi skal lykkes med udvindingen af de kritiske mineraler, er det nødvendigt at reducere den risiko, som investorerne påtager sig. Denne opgave med at reducere risici skal delvis løses politisk og ikke kun af markederne.

I 2023 indgik EU og Grønland et strategisk partnerskab om bæredygtige værdikæder for råstoffer. Formålet med dette partnerskab er at støtte udviklingen af mineralressourcerne i Grønland og samtidig etablere værdikæder for råstoffer til den grønne omstilling i EU.

Dette partnerskab er et godt og vigtigt skridt i vores samarbejde, og der er eksempler på projekter, hvor EU har ydet støtte. Det er meget positivt.

I betragtning af den aktuelle sikkerhedssituation i verden og den grønne omstilling er der imidlertid behov for at gå hurtigere frem. Grønlands kritiske mineraler har potentiale til at ændre den globale balance og sikkerhedsbalancen. Men der skal handles

hurtigt. Grønland er klar til at gå videre med EU for at fremskynde tempoet.

***

Det er ikke kun vores råstoffer, der er vigtige for den sikkerhedspolitiske balance og den grønne omstilling. Grønland har potentiale til at blive en vigtig partner for EU inden for vedvarende energi. Grønlands vandkraftpotentiale er både stort og uudnyttet.

Med vores rigelige vandressourcer, herunder gletsjere og elve, er vi et ideelt sted for store vandkraftprojekter.

Vi har potentiale til at blive verdensførende inden for eksport af grøn energi. Dette vil skabe nye indtægtskilder for Grønland og gøre en forskel på globalt plan.

Vi søger aktivt investorer til disse projekter, som sendes i udbud næste år.

EU-Kommissionen har allerede støttet os i vores første udbudsproces, og vi er klar til at samarbejde yderligere.

Grønland og vores eget nationale forsyningsselskab er i øjeblikket i dialog med Den Europæiske Investeringsbank (EIB) om at udvide vandkraftværket nær vores hovedstad Nuuk.

EIB's engagement i Grønland kræver en rammeaftale. En sådan aftale er i øjeblikket under forhandling mellem de relevante parter. Når aftalen er på plads, forventer vi, at EIB vil kunne engagere sig i andre projekter relateret til både infrastruktur og råstoffer.

Vi ser frem til at udforske projekter for et sådant samarbejde yderligere.

***

I vores bestræbelser på at styrke samarbejdet med EU og andre ligesindede lande og institutioner bliver digitalisering og telekommunikation nøgleord.

I dagens verden kan intet land og ingen økonomi fungere og udvikle sig uden en stærk teleinfrastruktur.

I et land, der er kendetegnet ved store afstande, spredte bebyggelser og barske naturforhold, er telekommunikation ikke blot en teknisk nødvendighed – det er en livline.

Det digitale netværk forbinder vores samfund, understøtter uddannelse, sundhedspleje og erhvervsliv og er afgørende for både vores borgeres trivsel og vores myndigheders beredskabskapacitet.

Grønland er forbundet internationalt via satellitter og to undersøiske kabler. Internt er vi afhængige af en kombination af landbaserede radiostationer, undersøiske kabler og satellitter.

Nogle steder, især i den nordligste del af vores land, er dækningen meget dårlig med ustabile og meget langsomme internetforbindelser.

Vi har derfor et stort behov for at forbedre og styrke vores digitale forbindelser.
Vi er nødt til at lukke den digitale kløft i Grønland.

Under EU's "Connecting Europe Facility" har Grønlands nationale telekommunikationsselskab med succes fået tilskud til at gennemføre havbundsundersøgelser som forberedelse til at forbedre vores undersøiske kabelinfrastruktur.

Vi er meget interesserede i at udforske flere sådanne muligheder med EU for at forbedre Grønlands digitale forbindelse til Europa. Dette vil også omfatte en styrkelse af satellitforbindelsen, især til vores nordligste regioner.

Det er afgørende for os, at de, der driver telekommunikation i Grønland, er troværdige og pålidelige aktører. Dette er afgørende for at sikre infrastrukturens stabilitet og forhindre, at uautoriserede parter forstyrrer eller kompromitterer forbindelserne.

***

I vores bestræbelser på at forbedre vores forbindelser fokuserer vi også på vores flyruter.

I 2024 åbnede vi en ny international lufthavn i vores hovedstad Nuuk. I 2026 planlægger vi at åbne endnu en international lufthavn i Ilulissat, 560 km nord for Nuuk, samt en regional lufthavn i Qaqortoq i Sydgrønland.

Vores nye lufthavne forventes at øge vores internationale forbindelser, hvilket vil muliggøre en yderligere integration i international handel og turisme. Dette vil være positivt for vores samarbejde med vigtige partnere som EU.

***

Grønland og EU har et langvarigt samarbejde om handel, især når det gælder vores fisk og skaldyr.

Fiskerisamarbejdet mellem Grønland og EU startede tilbage i 1985, da Grønland forlod Det Europæiske Økonomiske Fællesskab.

Der har siden været indgået fiskeriaftaler, som giver EU-fartøjer ret til at fiske i grønlandske farvande mod et økonomisk bidrag.

Det giver også grønlandske fiskeriprodukter toldfri adgang til EU-markedet. Dette afhænger dog af en tilfredsstillende fiskeriaftale.

I dag er vores fiskerisamarbejde reguleret i "Partnerskabsaftalen om Bæredygtigt Fiskeri", som fortsat er vigtig for både EU og Grønland.

Det er dog også fortsat afgørende at tilpasse fiskerisamarbejdet til udviklingen og væksten i det grønlandske fiskeri, som er den vigtigste industrisektor i Grønland.

Vi forventer, at fiskeriindustrien fortsat vil være den vigtigste økonomiske drivkraft for Grønland i de kommende år. Af denne grund må vi være fleksible og sikre, at vores samarbejde fortsat er til gavn for os begge.

***

Grønland er et land med stolte fiskere og fangere. Fiskeriet er ikke kun afgørende for vores økonomi, men også for vores samfunds og familiers eksistensgrundlag.

Den stolte tradition for sælfangst er også fortsat afgørende for vores samfund. Sælfangst er en vigtig indtægtskilde og levebrød for mange familier. For nogle af vores samfund er det en vital del af folks levebrød.

Sælfangst er også en vigtig del af Inuit kulturen, hvor viden og færdigheder videregives fra generation til generation. Med vores egne ord er sælfangst livsnerven i vores kultur og vores identitet.

Det generelle forbud mod at markedsføre sælprodukter på EU-markedet har haft alvorlige negative konsekvenser for sælfangsten og har ført til et betydeligt fald i antallet af skind både for det hjemlige forbrug samt for eksporten.

Alt dette til trods for undtagelsen i EU-forordningen for sælprodukter, der stammer fra traditionel fangst foretaget af Inuit og andre oprindelige folk.

I forbindelse med, at Kommissionen tager forordningen op til evaluering er det vores oprigtige håb, at EU vil overveje og gennemføre ændringer, der kan afbøde de alvorlige negative konsekvenser, som Grønland oplever som følge af denne forordning.

I takt med at vi fortsætter med at styrke og udbygge vores forhold som venner og partnere, håber vi, at vi sammen kan finde løsninger og en vej frem for vigtige spørgsmål som dette.

***

Vores stolte tradition for fiskeri og fangst vil fortsat være en vigtig del af Grønlands fremtid, og vores unge står klar til at føre traditionen videre.

Når vi opbygger og udvikler Grønlands fremtid, vil vores unges uddannelse være af største betydning. De udfordringer og muligheder, der venter forude, vil kræve specifikke færdigheder og viden for at kunne håndteres.

Grønland og EU har et stærkt og solidt partnerskab på uddannelsesområdet. Det spiller en vigtig økonomisk rolle i udviklingen af Grønlands uddannelsessystem og har åbnet døre for udveksling af viden, ressourcer og best practice.

Gennem dette samarbejde er uddannelsesinitiativerne blevet styrket, og kvaliteten af undervisningen og læringen i Grønland er blevet forbedret.

Vi ser frem til at fortsætte med at styrke dette vigtige samarbejde om uddannelse, som vil sikre, at Grønland forbliver en stærk partner for EU i fremtiden.

***

Når vi ser frem mod at forberede en fremtid for vores unge og de kommende generationer, er en af de umiddelbare udfordringer, vi står over for, den tredobbelte planetariske krise. Det er en krise, der sætter de arktiske økosystemer og befolkninger under pres.

Arktis er under forandring som følge af den accelererende klimaforandring, grænseoverskridende forurening og tab af biodiversitet.

Gennem samarbejdet mellem Grønland og EU gennemføres der vigtige aftaler og programmer, der adresserer den tredobbelte planetariske krise i Grønland.
Dette sker på lokalt og nationalt plan, men også i en international sammenhæng.

Som eksempel kan nævnes oprettelsen af en ny nationalpark i Vestgrønland, som finansieres gennem samarbejdet med EU.

Den traditionelle udnyttelse af dette område og dets værdifulde biodiversitet ledsages nu af stigende interesse fra turistoperatører og andre industrier. Klimaforandringerne påvirker området, ligesom forureningen og affaldet fra den øgede aktivitet.

En forvaltningsstrategi for nationalparken, der skaber balance mellem områdets biologiske mangfoldighed, traditionel brug og bæredygtig udvikling, er ved at blive en realitet takket være EU.

Fremadrettet håber vi at kunne indgå i flere samarbejder som dette for at tackle udfordringerne ved den tredobbelte planetariske krise.

***

Der er mange muligheder for samarbejde mellem os. Nogle af dem er vi lige begyndt at udforske sammen, mens andre er blevet udviklet over flere år.

Vores partnerskab har gradvist ændret sig for at imødekomme Grønlands og EU's behov.

Jeg mener, at vi nu står ved et afgørende vendepunkt, hvor vores partnerskab igen skal tilpasses de unikke udfordringer og muligheder, vi står over for.

Hvis der er én ting, jeg håber, I tager med jer fra det, jeg har sagt i dag, er det dette: Grønland har brug for Den Europæiske Union, og Den Europæiske Union har brug for Grønland.

På vegne af den grønlandske regering vil jeg gerne udtrykke vores taknemmelighed for den fortsatte udvikling af samarbejdet mellem Grønland og Den Europæiske Union, som vi mener bidrager positivt til fremskridtet i vores samfund.

Tak endnu en gang for jeres loyale støtte og for et pålideligt og stærkt partnerskab. Og til sidst – tak for at være en betroet ven af Grønland.

Qujanaq – tak.